

[Poul Dam.]

udtryk for en uheldig tendens, nemlig, som det fremgår indirekte i hvert fald af fremsættelsestalen, med hensyn til tanken om den selvsupplerende dommerstand. Tilmed skal dette forslag om en selvsupplerende dommerstand udarbejdes af en forsamling af fagjurister uden repræsentanter for samfundet i øvrigt. Hvis denne tanke nu havde været forelagt for det ærede medlem hr. Johan Asmussens gamle ven Montesquieu, ville denne ikke være blevet slet så begejstret som for det ærede medlems indledning. Montesquieu sagde nemlig, hvis jeg må komme med et citat:

„Dommerne må være af den anklagedes stand eller hans lige, på det at han ikke skal gøre sig den tanke, at han er faldet iblandt folks hænder, som har drift og vilje til at gøre ham vold.“

Det ville ligge mig fjernt at antyde, at nogen dommer skulle have drift og vilje til at gøre nogen vold, men det er heller ikke det, citatet handler om. Det gælder faren for, at den anklagede skal gøre sig den tanke, og der er vel allerede nu nogen fare for, at dommerne føles fremmede og fjerne i forhold til mange almindelige mennesker, som kommer i forbindelse med domstolene. Jeg kan ikke se andet, end at risikoen for dette snarere ville blive større med en selvsupplerende dommerklasse. En sådan gruppe ville jo også være underkastet den ubestridte afhængighed, som det ærede medlem hr. Thestrup talte om. Sikkert er det, at domstolene ville blive fjernet fra demokratiet og demokratiets kontrol.

Som det fremgår af dette, har jeg ikke megen sympati for det foreliggende forslag. Derimod kan jeg vel være enig i, at der er et problem i det forhold, at den samme minister har ansvaret for anklagemyndigheden og for domstolene. Dette kunne imidlertid løses på en anden måde, f. eks. ved opdeling af justitsministeriets nuværende arbejdsområde, eventuelt sådan, at politiet og anklagemyndigheden lå under ét ministerium, domstolene og straffuldbyrdsdelen under et andet. En sådan ansvarsfordeling, som man har det i nogle andre lande, ville i mange tilfælde hindre, at det ministerium, som skulle træffe afgørelse, kunne deltage som part i sagen.

Hvis der nu bliver nedsat et udvalg, kan

dette vel drøfte de mange spørgsmål, der her har været behandlet, men jeg tror ikke, det fører til nogen beslutning om at vedtage de uafhængiges forslag. Derimod kunne det jo være, at man nåede frem til den opfattelse, at domstolenes stilling i det hele taget kunne tiltrænge en kommissionsbehandling — man kan jo altid nedsætte kommissioner — og vi har intet imod at deltage i et udvalgsarbejde med dette som eventuelt formål.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Det er vist ikke rimeligt at forlange af mig, at jeg skulle kunne svare på alle de mange spørgsmål, som er fremdraget under den meget interessante debat. Et par bemærkninger vil jeg dog gerne gøre.

Den ærede ordfører for forslagsstillerne, hr. Johan Asmussen, gjorde opmærksom på, at den ordning, vi har med hensyn til dommerudnævnelser, nok ikke er den principielt rigtige, og heri er det ærede medlem vist helt i overensstemmelse med mange af vore forfatningsretlige specialister på dette område.

Det ærede medlem hr. Thestrup ligesom det ærede medlem hr. Poul Dam kom jo ind på, at der ikke var overensstemmelse mellem vor ordning og den teoretiske adskillelse af statens 3 magtgrupper, som Montesquieu har lagt op til. Jeg kommer herved til at tænke på en diskussion, der var i fjernsynet for ikke så længe siden mellem professor Alf Ross og præsidenten for østre landsret, Erik Andersen. Nu kan man dårligt kalde det en diskussion, for de var i virkeligheden enige. Herunder oplyste professor Alf Ross, at han under en konference i Italien havde holdt et foredrag om den danske ordning. Han havde konkluderet i, at der nok teoretisk set kunne fremdrages visse skønhedsfejl i den danske ordning, men, føjede han til, den fungerer i praksis fortræffeligt. Derefter refererede den italienske talsmand det system, de havde dér. De havde en i teorien helt ufejlbarlig ordning, hvor domstole og dommerudnævnelser er så aldeles uafhængige af regeringen, men den italienske taler konkluderede sit referat af ordningen med at sige: den virker så dårligt, som tænkes kan, for vi har nemlig ingen mulighed for at imødegå det pres, som centraladministrationen, herunder regeringen, udøver over